

vere straf, hvis der altså foreligger særlig formildende omstændigheder.

Nu har man altså talt om strafudmåling i årevis. Der er blevet gjort noget, men ikke så meget, som man måske kunne ønske. Det er det, vi i CD gerne vil have lavet om på, og derfor kan jeg til de ordførere, som har tilkendegivet gerne at ville drøfte videre i udvalget, sige, at vi i CD gerne vil være med til at kigge på mange og helst rigtig mange gode forslag, så vi kan få et godt beslutningsforslag ved den endelige behandling ud af det her.

Så tak til alle ordførerne og ministeren.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 16:

Forslag til folketingsbeslutning om skærpede regler for udgang fra fængsler.

Af Inge Dahl-Sørensen (V) m.fl.
(Fremsat 10/10 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

Efter beslutningsforslaget fra Venstre pålægges regeringen at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage de fornødne ændringer i bekendtgørelser, cirkulærer og andre administrative forskrifter med det formål at skærpe reglerne for udgang fra fængsler, arrestanstalter og arresthuse m.v.

Der må vist i høj grad her med dette forslag være tale om endnu en politisk markering fra partiet Venstre. Det er et spørgsmål, som vi talri-

ge gange har behandlet her i Tinget inden for de senere år, uden at der har været flertal for de stramminger, der har været lagt op til i de talrige beslutningsforslag fra borgerlig side.

Det forslag, vi behandler i dag, lægger op til nogle meget voldsomme stramminger af reglerne for udgang, stramminger, der efter min opfattelse bærer præg af en manglende forståelse for baggrunden for udgangsinstituttet, vi har i vort fængselsvæsen.

Kriminalforsorgens hovedopgave er dels at fuldbyrde straffe under den fornødne sikkerhed og med den fornødne kontrol, dels så vidt muligt at resocialisere de dømte. Heri ligger, at det altså også er en hovedopgave at gøre de indsatte i stand til at leve en kriminalitetsfri tilværelse efter afsoning. De to hovedsynspunkter er begge vigtige, og der må derfor altid ske en afvejning af disse hensyn over for hinanden.

I bemærkningerne til forslaget anføres det: »Hovedreglen bør efter forslagsstillernes mening være, at groft kriminelle skal afsone fængselsstraffen inden for fængslets mure uden mulighed for udgang.« En sådan regel, hvor man ser bort fra resocialiseringselementet, vil for mig at se uvægerlig føre til, at en række indsatte vil være farligere, når de løslades fra fængslet, end de var, da de blev indsat.

Udgang er et meget vigtigt redskab i bestræbelserne på at udsluse indsatte fra et fængselsophold til en kriminalitetsfri tilværelse ved dets afslutning. Ved at tillade udgang skabes der mulighed for, at indsatte kan opretholde kontakt til den nærmeste familie. Man ved, at det er af meget stor betydning, at den indsatte ikke under afsoningen mister sit nære netværk, hvis risikoen for tilbagefald til ny kriminalitet skal begrænses mest muligt.

Omvendt er det i denne sammenhæng vigtigt at understrege, at der altid i hver enkelt sag foretages en meget nøje vurdering af formålet med udgangen, misbrugsrisikoen, kriminalitetens art, hensynet til retsfølelsen og ofrene for kriminaliteten. Kun i de tilfælde, hvor formålet med udgangen vurderes at kunne opveje betænkelighederne herved, får den indsatte tilladelse til udgang.

For så vidt angår udgang til uddannelse, er det de samme hensyn, som gør sig gældende. Denne type udgang gives til nogle indsatte for at skabe bedre mulighed for, at de på lovlig vis efter løsladelsen kan forsørge sig selv og deres nærmeste familie. Udgangen til uddannelse eller arbejde gives i øvrigt først til sidst i afso-

ningsforløbet og kun efter en vurdering af misbrugsrisikoen af arbejds- eller uddannelsesstedet og af den indsattes situation i øvrigt.

I bemærkningerne til forslaget fra Venstre kritiseres det, at der for nylig skulle være indført lempelser for indsatte med børn. Det er rigtigt, at der for nylig er sket nogle justeringer på udgangsområdet i forbindelse med indsatte med børn. Dette skete for at tilgodese børnenes tarv og derved styrke de familiemæssige relationer. Baggrunden herfor var, at Socialforskningsinstituttet i 1999 i en undersøgelse fremsatte en række forslag til, hvorledes skadevirkningerne på børn af indsatte kunne mindske.

Jeg har tidligere flere gange kommenteret disse ændringer for de indsatte med børn, men jeg vil gerne endnu en gang understrege, at der ikke er tale om væsentlige ændringer i forhold til tidligere. Det kræves derfor fortsat, at der på samme måde som i alle andre udgangssager foretages en nøje afvejning af på den ene side formålet med udgangen og på den anden side risikoen for misbrug, hensynet til retsfølelsen, kriminalitetens art, straffens længde, recidivrisikoen og hensynet til ofrene for kriminaliteten.

Forskellen fra den tidligere praksis er navnlig, at der er sket en lempelse af kravet om dokumentation for, at børnene mistrives. I de tilfælde, hvor de indsatte i forvejen har weekendudgang, betyder den nye praksis med udgang til barnets første skoledag og barnets egen fødselsdag til og med det 15. år kun, at de får mulighed for at flytte deres udgang, ikke for at få flere udgange.

Udgangspunktet er således fortsat, at spørgsmålet om udgang skal administreres i overensstemmelse med det gældende udgangscirkulære, og at der undtagelsesvis kan tages hensyn til meget hårdt belastede børn, hvis det ikke strider mod nogle af de øvrige hensyn, herunder hensynet til ofrene.

Hensynet til ofrene indgår i det hele taget med stor vægt i alle afgørelser. For at sikre, at et offer ikke risikerer at møde sin gerningsmand, betinges nogle af udgangstilladelserne f.eks. af, at gerningsmanden ikke opholder sig i nærheden af offerets bopæl, arbejdsplads eller i nærheden af gerningsstedet.

Herudover kan der også fastsættes vilkår om, at den dømte udelukkende opholder sig på bopælen under hele udgangen. På samme vis kan der, hvis det skønnes at kunne mindske risikoen for misbrug, fastsættes vilkår om f.eks. indtagelse af antabus eller aflæggelse af urinprøve for at

mindske risikoen for alkohol- eller narkotikamisbrug. I andre tilfælde dæmper man op for risikoen ved at starte et udgangsforløb med ledsagelse.

Jeg må forstå forslagsstillerne således, at de mener, at der er sket en stigning i antallet af udgangsmisbrug med ny kriminalitet til følge. Det er ikke rigtigt. Statistikken viser, at andelen af udgange, der misbruges, således at den indsatte sigtes for ny kriminalitet, igennem en årrække har ligget på 2-3 promille – 2-3 promille. Den seneste opgørelse er fra 1999, og den er helt på linje hermed.

I bemærkningerne til forslaget er det anført, at den nuværende regel om, at institutionslederen kan give tilladelse til udgang til indsatte med fængselsstraffe under 8 år, bør sænkes til 3 år. Jeg kan oplyse, at fængslet bl.a. ved grov kriminalitet foretager høring hos politiet, inden der gives tilladelse til udgang. Hvis politiet udtaler sig imod udgang, er det et krav, at sagen skal forelægges direkte for Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Når fængslet forelægger disse sager for direktoratet, skal fængslerne konkret angive de særlige grunde, som de, trods politiets indvendinger, mener taler for at give tilladelse til udgang. Denne forelæggelsesregel er med til at sikre, at eventuelle tvivlsomme sager afgøres i direktoratet. Bl.a. af den grund er der efter min opfattelse ikke behov for at nedsætte grænsen til 3 år.

Som det er fremgået, er jeg ikke enig i det foreliggende forslag til skærpelse af udgangsreglerne. Regeringen kan derfor ikke støtte det foreliggende beslutningsforslag.

Jeg skal i den forbindelse minde om, at udgangsreglerne faktisk er blevet skærpet flere gange i denne regeringens tid.

I 1994 blev det i udgangscirkulæret præciseret, at der kan være konkrete tilfælde, hvor retshåndhævelseshensyn gør, at en indsat ikke kan komme på udgang, selv om de tidsmæssige betingelser er opfyldt. Samtidig blev der gennemført en opstramning af reglerne om udgang til udviste udenlandske indsatte.

Der er desuden i 1997, som opfølgning på sagen i Finland om mordet på to finske politifolk, sket en skærpelse af proceduren i de udgangssager, hvor fængslet imod politiets udtalelse indstiller langtidsdømte til udgang. Sådanne sager skal fremover med begrundet indstilling af fængselsinspektøren forelægges Direktoratet for Kriminalforsorgen. Og i 1999 blev der foretaget en ændring af udgangscirkulæret i form af en

skærpet misbrugsvurdering i forbindelse med udgang til indsatte, der er udeblevet fra tilsigelse til afsoning.

Regeringen har således løbende tilpasset og herunder navnlig strammet reglerne om udgang for at sikre den rette balance mellem på den ene side hensynet til sikkerhed og kontrol og på den anden side hensynet til resocialisering.

Med beslutningsforslaget vil Venstre stort set se bort fra det meget vigtige arbejde, som foretages inden for fængselsvæsenet i Danmark, nemlig resocialiseringshensynet. Det kan regeringen ikke støtte.

Dorte Bennedsen (S):

Det er et led i det danske retssystem, at begår man kriminalitet, straffes man.

Det er Kriminalforsorgens opgave at sørge for, at straffen fuldbyrdes under den fornødne sikkerhed. Men det er også Kriminalforsorgens opgave, så vidt det er muligt, at søge at resocialisere de pågældende. Vi har alle, samfundet, borgerne og også ofrene for kriminalitet, en dyb interesse i at medvirke til, at den dømte efter endt afsoning ikke falder tilbage i ny kriminalitet.

Op også på denne baggrund må det forslag, Venstre her har fremsat, vække dyb forundring. Forslagsstillerne tager udgangspunkt i nogle påstande, som ikke er dokumenterede, og det er de ikke af den gode grund, at de ikke er korrekte.

Det siges i bemærkningerne, at der er et stigende antal fanger, som anholdes for ny kriminalitet begået under udgang. Som justitsministeren netop har redegjort for, er denne påstand ikke rigtig. Antallet af udgang misbrugt til kriminalitet har i en årrække ligget stort set uændret på en 2-3 promille.

Videre i bemærkningerne står der, at straffens præventive virkning helt forsvinder, når frihedsstraf i stigende omfang gøres til et hyggeophold med muligheder for ekstern uddannelse, hyppige udgange, ferieophold.

Jeg har sammen med i hvert fald to af forslagsstillerne, fru Inge Dahl-Sørensen og fru Birthe Rønn Hornbech, besøgt samtlige lukkede fængsler i Danmark. Men det er faktisk først nu, at det er gået op for mig, at de to har foretaget disse besøg med lukkede øjne og ører, siden de kan lægge navn til de just citerede bemærkninger.

Endelig foreslås det, at ved straffe over 3 år må der kun gives udgang umiddelbart før prøvelsladelsen, så den indsatte på det tidspunkt

kan forberede sig på en tilværelse uden for fængslet. Tror fru Inge Dahl-Sørensen i alvor på, at man efter en længere straf så på nogle få udgange kan forberede sig på en kriminalitetsfri fremtid?

Socialdemokratiet er enig i, at kriminalitet skal straffes. Men hvad er det dog for et menneskesyn, der ligger bag dette forslag? Har forslagsstillerne aldrig været i kontakt med dømte, der gennem udgang til uddannelse har fået en reel basis for at kunne begynde en kriminalitetsfri tilværelse efter afsoning?

Har forslagsstillerne aldrig mødt børn, som er kommet uforskyldt i klemme, fordi en af deres forældre er blevet fængslet i længere tid? Tror forslagsstillerne på, at det er muligt at opretholde et bæredygtigt forhold mellem sådanne børn og en forælder, hvis kontakten gennem en årrække har været henvist til et ugentligt besøg på en halv time på besøggangen i et lukket fængsel? Eller er forslagsstillerne simpelt hen bare fløjtende ligeglade med konsekvenserne af det forslag, som de her har stillet, fordi de over for befolkningen skal demonstrere, at de er et rigtigt lov og orden-parti?

Venstre har ved flere lejligheder talt om muligheden for kollektiv straf, og det praktiserer de uanægtelig med det forslag her.

Vi har i dag nogle regler, som giver mulighed for adgang til uddannelse og familiekontakt – i øvrigt efter nøje vurdering, sådan som ministeren også har været inde på. Nogle få promille misbruger dem, og derfor ønsker Venstre at straffe alle, som er omfattet af reglerne.

Vi ved, at resocialiseringsprocessen er vanskelig, og vi ved også, at den tit mislykkes. Men én ting er sikker: gennemføres Venstres forslag, kommer vi fra asken i ilden. Opgiver vi resocialiseringsindsatsen, vil vi i fremtiden komme til at stå med en række indsatte, som vi helt har frataget muligheden for at søge at ændre deres tilværelse, og som vil være farligere, når de forlader fængslet, end da de blev indsat. Den udvikling ønsker Socialdemokratiet ikke, og vi vil ikke medvirke til den.

Vi tager afstand fra det menneskesyn, der ligger bag forslaget, og vi forundres over, hvad det dog er for en udvikling, der sker i Venstre i disse år.

Thomas Christfort (KF):

Det Konservative Folkeparti er enig med forslagsstillerne i, at groft kriminelle som hovedregel skal afsone fængselsstraffen inden for fængs-

lets mure uden mulighed for udgang. Vi er således nu som før parate til at støtte skærpede regler for udgang fra fængsler. Der er fortsat alt for mange dårlige eksempler på fanger, der efter udgang udebliver og ernærer sig ved ny kriminalitet, indtil de igen pågribes. Desværre er det nærmest omkostningsfrit at udeblive efter udgang fra danske fængsler.

I Det Konservative Folkeparti ønsker vi mere konsekvens i retspolitikken, og det gælder også i Kriminalforsorgens regi. Mere konsekvens forudsætter bl.a., at fængselsstraffe for grovere kriminalitet ikke udvandes af administrativt fastsatte regler om udgang m.v. At lempe reglerne for udgang er selvsagt et alvorligt skridt i den forkerte retning. Udvanding af fængselsstraffen er klart utilfredsstillende dels for den kriminelle handlings ofre og dels for straffens præventive virkning. At skærpe reglerne for udgang er derimod et skridt i den rigtige retning, en konsekvens i retspolitikken. Groft kriminelle skal som hovedregel afsone straffen inden for fængslets mure uden mulighed for udgang.

Det vil også være konsekvens i retspolitikken, at prøveløsladelse – det er godt nok ikke omfattet af forslaget her – til en vis grad hænger sammen med reglerne om udgang, og at denne prøveløsladelse ikke sker pr. automatik, efter at to tredjedele af tiden er afsonet. Prøveløsladelse bør efter konservativ opfattelse forudsætte ordentlig opførsel i institutionen, og vi er af den opfattelse, at hvis man udebliver efter udgang eller flygter fra fængslet, så bør man være udelukket fra en prøveløsladelse.

Det Konservative Folkeparti kan derfor støtte forslaget om indførelse af skærpede regler for udgang fra fængsler. Ligeledes går vi ind for skærpede regler på andre afsoningsområder, herunder reglerne om prøveløsladelse, alt sammen til sikring af mere konsekvens i afsoningspolitikken og retspolitikken.

Villy Søvnal (SF):

Da SF's retspolitiske ordfører, fru Anne Bastrup, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre synspunkterne på SF's vegne.

Forslaget om at skærpe reglerne for udgang fra fængsler er blevet rejst utallige gange fra beslutningsforslagsstillernes side ud fra et ønske om yderligere at straffe de indsatte.

Fra SF's side mener vi, det er vigtigt at holde fast i, at udgang for de indsatte har til formål at sikre de indsattes resocialisering og at vedligeholde deres sociale netværk, især hvis den indsatte har familie og børn.

holdes deres sociale netværk, især hvis den indsatte har familie og børn.

Ser man på Kriminalforsorgens statistik, viser det sig, at det kun er en meget lille promille af et stort antal udgange, der bliver misbrugt. Derfor forekommer det at være en underlig måde at drive retspolitik på, når man gang på gang forsøger at puste enkelttilfælde af misbrug op til, at udgang generelt er et onde.

I forhold til at have en ordentlig retspolitik er det vigtigt, at den baserer sig på fakta og viden og ikke på avishistorier og enkelttilfælde. Det betyder dog ikke, at vi i SF ikke tager de konkrete tilfælde alvorligt, når der sker kriminalitet. Jeg tror, vi alle blev dybt berørt, da en indsat under udgang dræbte to finske betjente. Det var en utilgivelig handling, som skal få og har fået Kriminalforsorgen til at være mere forsigtig med at bevilge udgangstilladelse over for bestemte indsatte.

Når det er sagt, så må jeg også klart tilkendegive, at det er forstemmende, at Venstres socialpolitiske profil viser sig så hul. Socialforskningsinstituttet har i sin rapport som omtalt påvist, at børn af folk, der lander i fængsel, er meget sårbare og truede. Fastholder man, at barnets forældre ikke må komme på udgang, når barnet har brug for det, så fastholder man barnet i en socialt dårlig situation, en situation, der kan give varige skader.

Vi har i Socialudvalget gang på gang i enighed formået at sætte fokus på udsatte børns situation. Derfor er det utroligt, at retspolitikkerne i Venstre ikke formår at fange den viden og omsætte den til generel politik, også når det drejer sig om retspolitik.

Venstres retspolitikere vil givet nu påstå, at forældre kunne have tænkt sig om, før de startede deres kriminelle adfærd. Jeg er enig, men når nu ulykken er sket, bør vi så ikke forsøge at afgrænse skaderne til kun at straffe den kriminelle, eller ønsker Venstre, at også børnene skal skades?

Poul Nødgaard (DF):

Ja, da Dansk Folkepartis retsordfører, hr. Peter Skaarup, ikke kan være til stede, skal jeg ganske kort fremføre Dansk Folkepartis synspunkter.

Der skal ikke herske tvivl om, at Dansk Folkeparti kan støtte dette beslutningsforslag, på samme måde som vi også gjorde det for 2 år siden, da præcis det samme forslag var til behandling her i Folketinget.

Skærpede regler for udgang fra fængslerne er beslutningsforslagets hovedindhold, og heri er vi ganske enige. En straf er efter vores opfattelse en straf, og den skal efter vores opfattelse også som hovedregel – der kan selvfølgelig være nogle undtagelser, men som hovedregel – afsones uden en hel masse forskellige ophold, og dermed mener vi udgang.

Der er to kategorier, vi ikke har omtalt her i debatten i dag, og det er alle de mange fanger, der udebliver, efter at de har haft en orlov. Det gør de bare lige uden videre. Hvad siger man til dét?

En anden kategori af fanger er dem, som flygter fra fængslerne. Dem kunne vi måske også godt ofre nogle ord på i dag. Og så er det i øvrigt DF's opfattelse, at de stærke fanger mere eller mindre har taget magten i vores fængsler. Det er jo ikke ualmindeligt, at fængselspersonalet udsættes for meget, meget grove ting i fængslerne, og det er altså af mange af de fanger, som et stort flertal, eller i hvert fald et flertal her i Folketinget, utrolig gerne vil sende ud på forskellige former for orlov.

Jeg kan da også godt sige – det skal ikke være nogen hemmelighed – at det danske samfund vel nærmest gik i chok, da morderen Jønke for nogle år siden efter at have udstået 10 års fængsel ud af 16 blev løsladt. Det gjorde han så bare lige uden videre.

Nu gennemgik justitsministeren, synes jeg, på ganske udmærket vis de regler, der er for udgang. Men hvem siger, at fanger på orlov også overholder disse regler? Det er der jo mange af dem der ikke gør, det ved vi og vi ved også, at der er mange, der, som jeg nævnte før, ikke vender tilbage efter at have fået en orlov.

Og så er der en kategori af mennesker, jeg synes, man fuldstændig glemmer her i debatten, fordi man skal være åh, så sød i relation til begrebet resocialisering, og det er de berørte familier. Jeg kunne da godt tænke mig at få at vide af justitsministeren: Når nu man giver folk, der afsoner en længere fængselsstraf og på forskellig vis skal have orlov af den ene eller anden grund, orlov, er det så sådan, at de berørte familier orienteres?

Justitsministeren sagde, at den, der får udgang, jo selvfølgelig får besked på, at vedkommende ikke må være i nærheden af de mennesker, der er berørt, men hvem siger, at vedkommende overholder dét? Det kunne da være meget godt at høre her fra justitsministerens mund, om det er sådan, at de familier, der er berørt af

de ulykkelige hændelser, som en straf har afstedkommet, også er vidende om, at den, der har påført dem så megen ulykke, p.t. i en periode er på fri fod. Det synes jeg ville være interessant at få at vide.

Men vi kan støtte forslaget. Vi synes ikke, man skal køre det op på det ophidsede plan, som regeringen og andre partier gør med, at det er så og så forfærdeligt. Jeg synes, det er et forslag, som måske med lidt korrektioner godt kunne vinde støtte her i Folketinget.

Jeg synes, man i høj grad altid glemmer, specielt fra Socialdemokratiets side, også at se på, hvad befolkningen mener. Det er trods alt dem, der sætter krydserne på stemmesedlerne. De skulle også have lidt at sige, og hvis ikke Socialdemokratiet hører noget om retspolitikken på de møder, de deltager i, så er det, fordi man har skylapper på, for det er det, vi andre hører gang på gang på gang, når vi kommer ud til møderne. Så er det de emner, som vi drøfter både i forbindelse med dette forslag og også det sidste, der optager folk så utrolig meget, både i relation til deres børn og børnebørn og alle mulige, der færdes på vores gader og veje.

Så hvis Socialdemokratiet ligesom kunne tage skeen i den anden hånd. Nu sker der vist et generationsskifte, har vi hørt, i Socialdemokratiet. Det kan være, det hjælper lidt på det, men vi får se.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jo, vil jeg sige til hr. Nødgaard, vi diskuterer også retspolitik, når vi er ude. Det tror jeg alle politikere gør. Men det, vi forsøger at gøre, er bl.a. at sparke nogle facts og nogle kendsgerninger ind i debatten. Da hr. Nødgaard stod her på talerstolen for et øjeblik siden, fik vi altså indtryk af, at mange udebliver.

Tager vi nu dem alle sammen med, altså dem, der begår ny kriminalitet, så fik vi at vide, at det var 2-3 promille. De, der kommer for sent hjem, det kan være 5 eller 10 minutter, de, der udebliver helt, de, der kommer hjem med en kæp i øret – tager vi dem alle sammen med, så ligger det såkaldte misbrug på 5 pct.

Det vil sige, at ved 95 pct. af de udgange, der gives, opfylder de indsatte betingelserne og opfører sig ordentligt. Jeg synes, det er lidt vigtigt, vil jeg sige til hr. Nødgaard – vi kan have forskellige holdninger til tingene – at vi forholder os til de samme kendsgerninger og ikke prøve at

give problemet et omfang, som ikke har noget som helst hold i virkeligheden.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det var bemærkningen om den langtidsdømte Jønke, som fik mig til at markere. For hvad siger hr. Poul Nødgaard, når han er ude i forsamlingerne i sit eget bagland, når han skal forsvare, at en person, der har begået mord, i det hele taget kommer ud? For det kan godt være, at 10 år er for kort til hr. Poul Nødgaards bagland, men efter at den straf er udstået, som Jønke er blevet idømt, så kommer han altså ud, uanset om offerets familie er glade for det eller ej.

Så længe vi fastholder, at vi har et straffesystem, som ikke indebærer livslang indespærring, medmindre man er psykopat, og ikke indebærer dødsstraf, så kommer forbryderne ud, når straffen er udstået. Den realitet, den sandhed skal man jo også sige til befolkningen. Vi spærre ikke folk inde i hundehullet på livstid, og vi henretter dem ikke. Så på et eller andet tidspunkt kommer de ud.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Nu er det ikke til at huske alt, hvad man oplever i sit liv, men hvis ikke jeg husker meget forkert i relation til personen Jønke, så var situationen jo den, at Jønke utrolig mange gange havde orlov fra fængslerne, hvor han kunne gå rundt og holde de mest følelseladede foredrag på skoler og i institutioner og lign. Jeg tror ikke, jeg husker helt forkert, hvis det foregik sådan, og der var i hvert fald mange i befolkningen, der syntes, det var ganske forfærdeligt, at Jønke kunne møde op på en eller anden skole og udgyde alt, hvad han havde oplevet i sit liv.

Med hensyn til de procenter, som fru Dorte Bennedsen opgiver, så skal jeg ikke gå til angreb på dem. Jeg kender ikke procenterne helt til hudløshed. Men jeg vil sige én ting: Selv om de 95 pct. måske overholder de ting, de skal, når de er på udgang, så vil jeg godt spørge fru Dorte Bennedsen, om ikke hun synes, at det kan være hårdt for pårørende, at folk frigives rimelig hurtigt efter, at de er sat ind, hvis de har fået en forholdsvis lang fængselsstraf? Hvis nu man prøvede at forestille sig, at fru Dorte Bennedsen var i den situation, at det var hende eller hendes pårørende, der havde været udsat for en meget grov ting, ville fru Dorte Bennedsen så synes, at det var særlig godt, at man rimelig hurtigt efter

igen så den pågældende voldsmand? Jeg tror det næppe. Men jeg tror, man skal prøve det på sin egen krop, før man vil se realiteterne i øjnene.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Her har vi jo problemet én gang til illustreret på en lidt anden manér, nemlig hvad er det for et grundlag, vi diskuterer retspolitik på. For når hr. Nødgaard står her og siger, at selv med en lang og hård straf og grov kriminalitet så kommer man meget hurtigt ud på udgang, så er det jo igen, enten fordi hr. Poul Nødgaard ikke kender regelsættet, eller også fordi han taler direkte mod bedre vidende. Man komme jo ikke meget hurtigt ud. Der er nogle ganske bestemte regler for, hvornår man kan begynde dette her. Det er ikke rimeligt at stå og give befolkningen indtryk af, at man får 8 år, og så får man lov at komme ud efter 1½ år. Det er jo ikke sandt.

Og igen, vi kan være uenige om forskellige tiltag, men lad os dog prøve at forholde os til de samme faktiske kendsgerninger.

Sonja Albrink (CD):

Som forslagsstillerne selv gør opmærksom på, og som også justitsministeren nævnte i sin tale, er det jo et forslag, som vi har set før. Dog har det tidligere været en del af en række initiativer til en mere effektiv afsoning, og det er oven i købet forslag, som CD har været medforlagsstiller til.

Derfor er vi i CD også enige i intentionerne bag forslaget, nemlig en opstramning af reglerne for udgang. Vi synes godt nok, at tingene måske er blevet en anelse firkantede, når man lægger op til, at hovedreglen skal være, at groft kriminelle skal afsone fængselsstraffe inden for fængslets mure uden mulighed for udgang. Det lyder altså umiddelbart en anelse for ensidigt. Forbrydere er jo forskellige, skal vi huske på, og vi må altså ikke glemme, at de en dag skal tilbage til det virkelige liv.

Men vi er helt enige i, at der er behov for en opstramning. Målet må jo være, at der gives udgang til dem, som rent faktisk opfører sig ordentligt, hvorimod de, som misbruger mulighederne, skal nægtes udgang.

Trods justitsministerens forsikring om, at der i hver enkelt sag foretages en nøje vurdering af formålet med udgangen, misbrugsrisikoen, hensyn til retsfølelsen og den kriminelles ofre, så føler vi os ikke helt beroliget. Gang på gang har

man hørt om eksempelvis rockere, som misbruger deres udgangstilladelser og overtræder vilkårene, og alligevel gives der kort tid efter atter en tilladelse til udgang.

Disse og andre eksempler vidner om en vis automatik, og det er den, vi i CD ikke bryder os om. Vi er dog helt enige med justitsministeren i, at den resocialiserende indsats i forhold til indsatte er alfa og omega, og at en vis udgang trods alt er en del af denne indsats.

Selv om vi grundlæggende er enige i intentionerne bag forslaget, så tror jeg, at vi har behov for at vide, hvordan forslagsstillerne definerer groft kriminelle, og hvordan den foreslåede hovedregel i øvrigt skal forstås, og på hvilken måde den kan fraviges.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hvis jeg hørte ret, så sagde fru Sonja Albrink, at hun også lagde vægt på resocialiseringselementet, og at de, som ikke misbrugte mulighederne, også skulle have lov til at have det. Hvorimod de, der misbrugte, ikke skulle have udgang.

Jamen det er jo det, der foregår i dag. Har man misbrugt en udgang, så bliver der jo klip-pet til, så kommer der en karantæne i udgangs-systemet. Så det er en beskrivelse af virkeligheden i dag. Når man så samtidig lægger vægt på resocialiseringstanken – hvad jeg synes er godt og rigtigt, at fru Sonja Albrink gør – så må jeg indrømme, at så undrer CD's konklusion mig, altså at man kan støtte forslaget. For i forslaget er resocialiseringstanken væk.

Så jeg var lidt forbløffet over, at konklusionen blev, som den blev.

(Kort bemærkning).

Sonja Albrink (CD):

Jeg sagde, at vi langt hen ad vejen er enige i intentionerne i forslaget, men vi stillede spørgsmål, og hvis fru Dorte Bennedsen lyttede efter, så sagde jeg ikke fuldt ud ja til forslaget til sidst. Jeg sagde, at der var nogle ting, CD ønskede at få nærmere undersøgt, og jeg nævnte dem oven i købet.

Så det var CD's svar.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg må sige, at det ikke var viljen, der manglede, for jeg forsøgte at høre efter, men det har været evnerne til at lytte, og jeg kan kun sige undskyld.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det fru Elisabeth Arnold som ordfører.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes også, det var klagørende at få helt tydeligt beskrevet, at CD ikke støttede det foreliggende forslag. Det gør Det Radikale Venstre heller ikke. Men jeg vil da gerne give forslaget et par kommentarer med på vejen:

For det første vil jeg prøve at opsummere ganske kort, hvad meningen egentlig er med frihedsstraf. For det første er der jo et element af samfundets hævn over forbryderne, som vi overhovedet ikke skal underkende. Det er fair. Det er i orden, at både ofrene, familien til ofrene og samfundet som sådan skal hævne sig på en forbryder. Det er der ikke nogen grund til at lægge skjul på. Sådan skal det også være.

Derefter skal man tage hensyn til, at der skal være en isolation fra samfundet. Den, der har forbrudt sig mod samfundets regler, og som ikke kan opføre sig ordentligt, skal selvfølgelig i en vis periode holdes afsondret fra det øvrige samfund, så ny kriminalitet ikke begås.

Så er der påvirkningsmuligheden, som Kriminalforsorgen skal bruge, nu da man har fastholdt lovovertræderen i en frihedsberøvet situation, hvor man har mulighed for simpelt hen at sige til vedkommende: Nu giver vi dig en opdragelseskur eller en eller anden form for påvirkning, sådan at du bliver et bedre menneske, eller du i hvert fald opfører dig ordentligt og kan beherske dig.

Og endelig er der forberedelsen til en tilværelse uden kriminalitet, som forhåbentlig skulle være det, der gør, at den kriminelle efter afsøningen kan optages i det almindelige samfund.

Meningen med instrumenterne udgang og også prøveløsladelse, men lad os nu tage udgang, som det her forslag drejer sig om, er jo først og fremmest, at man dels skal kunne have kontakt til familien, dels kontakt til et eventuelt uddannelsessted og kontakt til det øvrige samfund. Man må drypvis prøve at begå sig i et normalt liv, efterhånden som man nærmer sig løsladelsestidspunktet.

Endelig er der et formål med udgangsinstrumentet, som ikke har været nævnt af nogen af de tidligere ordførere, nemlig disciplineringen inde i fængslet. Det er faktisk vigtigt for Kriminalforsorgens personale at kunne anvende tildelingen eller inddragelsen af udgang i et forsøg på at holde ro og orden inde i fængslet. Det er også en vigtig del af udgangsinstrumentet at

kunne sige til en genstridig eller oprørsk indsat: Hvis ikke du opfører dig ordentligt, så inddrager vi din udgang. Det er ikke kun et spørgsmål om at misbruge udgangen, det er også et spørgsmål om at opføre sig ordentligt i den institution, man er indsat i.

Så den anvendelse af udgangsinstitutionen er også meget vigtig at have sig for øje. Alene af den grund synes vi ikke, det vil være godt at lave skærpede regler for udgang. Vi mener, at det fungerer rimelig godt, som det gør.

Man kan selvfølgelig sige: Er en overtrædelsesrate på 2-3 promille, hvor man begår ny kriminalitet for meget? Man kan sige, at for de personer, som bliver udsat for forbrydelser af en person, som er på udgang, er det selvfølgelig altid for meget. Der er hver eneste forbrydelse, som bliver begået, én for meget.

Men jeg vil gerne spørge: Hvad er så succeskriteriet for Venstre? Vil de have en ny kriminalitetsrate ned fra 2-3 promille til 1 promille, eller vil de have den ned på 0 promille? I så fald er der ingen vej udenom, så må man spærre folk inde for livstid, for sådan er den menneskelige natur. Der er nogle, som for tid og evighed bliver ved med at begå kriminalitet, selv efter at de er løsladt.

(Kort bemærkning).

Sonja Albrink (CD):

Så må vi prøve én gang til: Hvad var det, CD sagde? Nu har fru Dorte Bennedsen forstået det. Så må vi også have fru Elisabeth Arnold til at forstå det.

Det, jeg sagde i min ordførertale, var: Intentionerne – for der har været problemer med de her udgangstilladelser – er vi enige i. Det, vi gerne vil have undersøgt eller defineret, er: Hvad er groft kriminelle, og hvordan skal den foreslåede hovedregel i øvrigt forstås, og på hvilken måde skal den fraviges? Det vil vi gerne have undersøgt under udvalgsbehandlingen, inden vi tager stilling til forslaget.

Men vi er enige i, at der er behov for en opstramning på det her område.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Kan jeg udlægge fru Sonja Albrinks bemærkning som et tordnende »måske«?

Helge Bo Jensen (EL):

Jeg er da også glad for at høre, at CD kun støtter intentionerne, men ikke selve forslaget. Det er da en beroligelse.

Det er jo nemlig på mange måder et noget specielt forslag. Der står jo nærmest i teksten, at regeringen pålægges at gøre et eller andet for at skærpe reglerne for udgang fra fængsler, anstalter og arresthuse m.v. Nu ved jeg ikke, hvad »m.v.« er, men når man læser inde i selve teksten, bliver man heller ikke meget klogere på, hvad det mere præcist er, regeringen egentlig skal gøre. Men lad det nu ligge, det er sikkert udmærket.

Man kan læse, at der står, at det er med henblik på en mere effektiv afsoning, og det centrale spørgsmål er jo så: Effektiv i forhold til hvad? Hvis målet er at reducere kriminaliteten, så er det efter vores opfattelse absolut afgørende at sætte ind på resocialisering, så vidt man overhovedet kan, og med alle de metoder, man kan. Der må man jo sige, at forslaget går stik imod den hensigt, så forslaget er meget lidt effektivt med hensyn til at sikre en mere effektiv afsoning.

I et særligt afsnit i bemærkningerne er Venstre inde på, at man faktisk er imod, at der tages hensyn til de indsatte børn. Hvad får man ud af det? Denne her frådende lyst til at straffe, skal den gå ud over andre end dem, der har begået kriminaliteten? Det minder mig i hvert fald om et forslag, som blev rejst vistnok på et landsmøde i Dansk Folkeparti, hvor fru Pia Kjærsgaard nævnte, at hele familier skulle udvises, hvis reglerne var blevet overtrådt. Her er det også nogle andre end dem, der har begået det, det skal gå ud over. Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad Venstre egentlig mener med det.

Også i mere generel kriminalitetspolitisk sammenhæng har jeg et sidste spørgsmål: Er det her et udtryk for, hvad Venstre vil gøre, hvis de kommer i regering? Er det et udtryk for en støtte til en bevægelse fra velfærdsstat til fængselsstat? Skal denne her tendens fra USA følges op i Danmark?

Man kan se, at i andre europæiske lande er tendensen blevet fulgt op. Der er fængslerne blevet stoppet fulde af mennesker. I en 10-årsperiode frem til 1995 er antallet af indsatte i fængslerne i f.eks. Holland steget fra 4.000 til 14.000. I Spanien fra 14.000 til 40.000. I England og Frankrig går det samme vej. Er det dét samfund, som Venstre gerne vil have?

Hvis det lykkes at spærre så mange mennesker inde, er det så også det centrale, at de skal straffes i stedet for at blive resocialiseret? Er det vigtigere at straffe end at bekæmpe kriminalitet?

Jann Sjørnsen (KRF):

Dette beslutningsforslag er et af de elementer, som indgik i B 11, der blev behandlet i folketingsåret 1998-99. Jeg udtrykte fra Kristeligt Folkepartis side dengang, at vi var positive over for det beslutningsforslag med de mange forskellige elementer, der indgik i det.

Jeg vil sige i dag, hvor vi behandler et enkelt af elementerne, at det ikke lige just var det element, der gjorde, at vi var positive over for det samlede beslutningsforslag i folketingsåret 1998-99.

Vi synes fra Kristeligt Folkepartis side, at udgangsinstituttet er vigtigt, fordi det er med til at sikre, at de indsatte efterfølgende kan få en kriminalitetsfri fremtid. Sigtet med udgangsinstituttet er rigtigt, nemlig at søge en resocialisering af de indsatte.

Der er klart problemer i forbindelse med udgang. Udgangstilladelser bliver misbrugt. Så kan man diskutere promillen i den sammenhæng, men hvis der er problemer – og det er jo dem, som Venstre lægger op til skal løses, måske med beslutningsforslaget, som vi her har til behandling – så synes jeg, man skal adressere de problemer præcist og derefter drøfte, om de sanktioner, der er over for misbrugte udgangstilladelser, er tilstrækkelige, som de ser ud i dag. Det er en diskussion, som vi fra Kristeligt Folkepartis side gerne deltager i, men vi deltager ikke i det, havde jeg nær sagt, der kunne ligne noget nær et frontalt angreb på udgangsinstituttet, som der er tale om med det beslutningsforslag, som Venstre her har fremsat.

Jeg synes ikke, at forslaget er et godt udgangspunkt for en seriøs drøftelse af det misbrug, der finder sted af udgangstilladelser. Jeg synes ikke, det er seriøst, når man fremstiller frihedsberøvelsen, som den sker i fængslerne, som værende noget nær et hyggeophold med mulighed for ekstern uddannelse, hyppige udgange, ferierejser m.v.

Jeg synes heller ikke, at den hovedregel, som forslagsstillerne vil indføre, nemlig at groft kriminelle skal afsone fængselsstraffen inden for fængslets mure uden mulighed for udgang, er en rigtig hovedregel, når det dog også må gælde for groft kriminelle afsonere, at det må være målet, at de også får en kriminalitetsfri fremtid med

de hjælpemuligheder, der kan ligge også i f.eks. udgangsinstituttet, vel at mærke selvfølgelig uden at det bliver misbrugt. Men det er ikke den debat, som jeg synes at Venstres forslag lægger op til.

Derfor må jeg sige, at vi fra Kristeligt Folkepartis side er parate til at tage en konkret debat om misbrug af udgang, om der eventuelt skal ændres ting i forbindelse med de sanktioner, der bliver udført, men vi er altså ikke parate til at droppe det instrument i forhold til de bestræbelser for resocialisering, der også skal være inden for fængselsvæsenet som sådan.

Derfor tror jeg, at jeg deler den opfattelse, som flere ordførere har fremført. Jeg tror også som fru Sonja Albrink fra Centrum-Demokraterne, at der er så store problemer med det forslag, som her er fremsat, at det ikke kan antages i den nuværende form.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Ordføreren for forslagsstillerne, fru Inge Dahl-Sørensen.

Inge Dahl-Sørensen (V):

Allerførst en tak til justitsministeren for hans besvarelse og også til alle andre partier for debatten i dag.

Jeg vil godt sige en særlig tak til De Konservative og Dansk Folkeparti og CD, både og, jeg kunne ikke rigtig selv finde ud af – det ved jeg heller ikke, om fru Sonja Albrink kunne – om hun var for eller imod.

Justitsministeren redegjorde for, at det var synd for børnene, og at det var for deres skyld, at man sådan havde ændret på reglerne her i sommer, så vedkommende havde en chance for at være sammen med børnene. Så sagde justitsministeren: Det var for at børnene ikke mistrivedes. Så spørger jeg mig selv: Hvad med alle disse måske mange fædre, som arbejder i udlandet, og som sjældent er hjemme? De børn ser heller ikke deres far. Mistrives de også? På en eller anden måde synes jeg nok, at den kriminelle skulle have tænkt på sin familie, inden han begik forbrydelsen.

Man kom også ind på udgangsmisbrug. Det var noget med, at den ikke var steget. Det siger justitsministeren, og det er nok muligt. Det skal jeg ikke kunne sige, men der er jo også en hel del kriminalitet, som vi aldrig nogen sinde får opklaret, og ingen ved, hvem der har begået den. At den ikke er steget er jo i sig selv ikke et argu-

ment, synes jeg. Det er såmænd ikke ene og alene derfor, jeg fremsætter forslaget her.

På en eller anden måde kan jeg selvfølgelig godt se, at der skal et helt andet flertal til. Der skal en anden regering til, før vi får ændret på vores retspolitik.

Grove forbrydere med lange straffe bør for os at se tidligst kunne få udgang fra fængslet, når de mangler at udstå den allerseneste tid af frihedsstraffen. I dag skal man jo kun have udstået en fjerdedel af straffen, før man får udgang. Det kan da ikke være meningen, at hensynet til forbryderne skal stå over hensynet til ofrene.

Jeg kender godt argumenterne om, at straf ikke hjælper. Det er muligt, men indtil videre er det altså det, vi gør ved folk, der overtræder landets love, og som sådan må vi andre, der forsøger at overholde de spilleregler, der gælder, kunne tillade os at kræve, at når samfundet sætter en person i fængsel, så skal han blive der, og helst indtil straffen er nogenlunde udstået, og først i den allersidste fase skal personen langsomt udsluses. Alt andet er dybt krænkende for retsbevidstheden.

Til trods for at fanger under udgang fra fængsel begår ny kriminalitet – og det ved vi jo, de gør – har justitsministeren og de øvrige forvaltningsmyndigheder fortsat bestræbelserne på at øge antallet af udgange for selv de værste forbrydere.

Senest har man i denne her sommer givet ret til udgang for fanger med mindreårige børn. Det er så weekendudgange hver 14. dag og udgang til barnets første skoledag og til barnets fødselsdag.

Det lyder vældig humant, at den indsatte skal bevare muligheder for kontakt med kæresten, konen og børnene osv. eller skal kunne gennemgå en uddannelse uden for fængslet med henblik på livet efter fængselsopholdet. Ofrene for de nye forbrydelser tænker man åbenbart ikke på.

Afsoning af frihedsstraf skal ikke være noget hyggeophold med mulighed for ekstern uddannelse og hyppige udgange m.v. Udenlandske kriminelle, der endnu ikke har vænnet sig til systemet, betragter simpelt hen det danske straffesystem som en parodi, mens danskerne misbruger det for fuld kraft.

En længere fængselsstraf for grov, gentagen kriminalitet skal være effektiv og mærkbar og ikke udhules administrativt gennem hyppige udgange. Dertil kommer, at straffens præventive virkning mindskes, ja, den risikerer helt at forsvinde.

Som sagt er det givtigt, at vi endnu en gang får drøftet reglerne for udgang fra fængslerne, selv om det ikke har rykket noget som helst. Kun et valg kan sikkert ændre dette.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Dette beslutningsforslag tager udgangspunkt i den sætning, der står i bemærkningerne til det: »Der tages åbenbart ikke hensyn til, at et stigende antal fanger anholdes for nye grove overtrædelser af straffeloven.«

Konfronteret med, at det udsagn ikke er sandt, svarer fru Inge Dahl-Sørensen: Jeg skal da ikke kunne sige, om der er et stigende antal.

Det er simpelt hen for useriøst. Man vil gribe ind over for et sted mellem 95 og 99 pct. af fangerne, der ikke misbruger dette her, på baggrund af nogle bemærkninger, hvor man så selv kommer og siger: Ja, jeg ved for øvrigt ikke, om de er sande.

Fru Inge Dahl-Sørensen kan ikke forvente, at hendes forslag kan tages alvorligt og få en seriøs debat, når udgangspunktet er så tyndbenet.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Fru Inge Dahl-Sørensen benyttede lejligheden til at gentage noget af det, der står i bemærkningerne til beslutningsforslaget, som Venstre har fremsat, nemlig bemærkningerne, som vedrører spørgsmålet om hyggeophold i vores fængsler. Jeg må indrømme, at jeg synes, at det er træls at høre på – for nu at sige det ligeud.

Jeg synes, at fru Inge Dahl-Sørensen og Venstre, hvis man kommer med sådan en påstand, og den ikke kun vedrører mulighederne for ekstern uddannelse og hyppige udgange og ferierejser, som det fremgår af beslutningsforslaget, så helt præcist må fortælle også fra talerstolen her i dag, hvad det er, der gør et fængselsophold til et hyggeophold. Hvad er det helt præcist, vil jeg spørge fru Inge Dahl-Sørensen.

(Kort bemærkning).

Inge Dahl-Sørensen (V):

Først til fru Dorte Bennedsen. Jeg står her med en oversigt fra Morgenavisen Jyllands-Posten fra den 28. oktober 1997. Jeg indrømmer, at den er nogle dage gammel, men det er det misbrug af udgange, som kommer i statistikkerne, jo også. Jeg går ud fra, at det ikke er nogen ny statistik fra i år, som justitsministeren sidder inde med. Der er det totale misbrug i 1991 på 67. Det

er forsinkelser og udeblivelser, og der er 37 misbrug. I 1996 er der 73 forsinkelser, hvor de simpelt hen ikke kommer tilbage, og 92 misbrug.

Det vil sige, at misbrug i alt inklusive udeblivelser uden ny kriminalitet i 1991 er 3.311, og i 1996 er den så 2.967. Der er et lille fald, men misbruget med ny kriminalitet er stigende. Det er det, jeg baserer det på. Det er så muligt, at ministeren har nogle dugfriske tal på misbrug, som er faldende, og dem vil jeg da meget gerne høre om, men jeg har ikke set dem.

Til hr. Jan Sjørnsen med hensyn til hyggeophold: For mig er det et hyggeophold, at man, når man har begået en alvorlig kriminalitet, pr. automatik får udgang, når man har siddet en fjerdedel af tiden. Altså det her er jo mere eller mindre automatik. Der er jo stort set ikke nogen, der går ind og vurderer den enkelte. Når man har siddet en fjerdedel af tiden, så har man mere eller mindre ret til at få udgang.

Jeg kan ikke lade være med at vende tilbage til Jønkesagen, som dog trods alt var et drab. Han havde – ja, hvor mange udgange havde han om måneden? Fru Birthe Rønn Hornbech ved det helt klart – noget med ni udgange om måneden. Så tog han ud og holdt sine taler, og oven i købet tjente han penge på det, som han tog med hjem.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Fru Inge Dahl-Sørensen's partiformand har jo lovet os for ganske nylig på Venstres landsmøde, at vi skulle komme til at opleve en fremtidig folketingsvalgkamp med retspolitik som et kernefelt i valgkampen. Jeg må sige, at hvis det, vi har hørt i dag fra Venstres ordfører, er, hvad vi kan forvente os i den valgkamp, vi regner med at gå ind i om nogen tid, så lover det ikke godt for seriositeten i debatten.

Jeg må sige, at de tal, som fru Inge Dahl-Sørensen her brugte, kan være rigtige, eller de kan være revet ud af en sammenhæng. Jeg kan bare sige, at jeg både skriftligt og mundtligt i Folketinget har besvaret spørgsmål om overtrædelse af reglerne for udgang.

Når man ser på dét, der med rette påvirker retsfølelsen i vor befolkning og også hos mig, er det, hvis man benytter udgang til at begå ny kriminalitet, og de tal er mikroskopiske, og det har de været igennem alle årene. De ligger på 2-3 promille af de antal udgange, der bliver givet.

Hvert eneste tilfælde i sig selv er jo en tragedie, og fru Inge Dahl-Sørensen ved godt, at vi er

helt enige om det. Der er ingen partier, der på nogen måde vil forsvare det. Men spørgsmålet er: Skal det have så drastiske konsekvenser, at man slår ned på, at ingen skal have mulighed for at kunne få udgang? Og skal man helt fjerne det fundament, som ligger i vores kriminalforsorg, herunder også forsorg, nemlig at målet er at resocialisere mennesker tilbage til vores samfund, så de er mindre farlige, mindre kriminelle?

Det er, som om Venstre her har sat kikkerten for det blinde øje, og jeg tror ikke, at det her forslag er noget, der vil komme til at se dagens lys den dag, Venstre måtte sidde i regeringen, for Venstre har jo siddet i regering i 10½ år, og ikke ét eneste af de forslag her blev fremført, den gang partiet Venstre var i regeringsposition.

Jeg ser det her som ren og skær populisme og ikke noget, Venstres talsmand, den dag Venstre måtte være i regering, ville tale for. Sådan ser jeg det.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Nej, ikke alene kom Venstre og De Konservative ikke med forslag af den art i deres regeringstid, men forhenværende justitsminister Hans Engell er nok den, der i en artikel i B.T. fra 1992 har leveret det mest fremragende forsvar for, hvorfor vi skal have udgang, og hvorfor vi skal have prøveløsladelse.

Fru Birthe Rønn Hornbech taler meget og tit og gerne om al den hovsa-lovgivning, der laves her i huset, og nu fortæller fru Inge Dahl-Sørensen helt uden at blues, at dette her beslutningsforslag er blevet til på baggrund af en artikel i Jyllands-Posten. Det turde dog siges at være hovsa.

Vi har som retspolitikere al den adgang, vi kan ønske os, til at få statistiske oplysninger. Vi har ikke fået dem her inden for de seneste år, alene fordi vi ikke har spurgt om dem, men tidligere har vi fået dem med regelmæssige mellemrum. Vi kan få fuldstændig faktuelle oplysninger fra Justitsministeriet, i det øjeblik vi beder om dem.

Men det har altså ikke været interessant for Venstre. Det har været bedre at basere sig på en artikel i Jyllands-Posten, hvis validitet man øjensynlig ikke kender noget til. Det synes jeg er interessant, ikke mindst i lyset af at fru Birthe Rønn Hornbech også står som forslagsstiller til det her.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Når det gælder sagen om Jønke, som også har været inddraget her i debatten, senest af fru Inge Dahl-Sørensen, så er jeg faktisk enig med fru Inge Dahl-Sørensen i, at det er krænkende, at man kan opleve en Jønke på udgang og under orlov drage rundt og holde foredrag, sådan som han gjorde. Det er jeg sådan set enig i.

Men det er jo ikke lige præcis det, som forslaget fra Venstre her i dag vedrører. Det er såmænd spørgsmålet om hele udgangsinstutttet, og det er derfor, jeg synes, det i virkeligheden er et dårligt grundlag for en hel debat om, hvorvidt udgang bliver misbrugt, og når den bliver det, hvad vi kan gøre for at iværksætte sanktioner, sådan at det ikke sker mere.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt et fængselsophold er et hyggeophold, så er jeg både glad og ked af det, havde jeg nær sagt. Jeg synes, at fru Inge Dahl-Sørensen sådan set bekræfter, at hyggeophold ikke lige er relateret direkte til fængselsopholdet, men mere præcist til udgang, orlov og uddannelse, som der også står i beslutningsforslaget.

Jeg synes så til gengæld også, at bemærkningerne bekræfter, at beslutningsforslaget ikke er specielt præcist og slet ikke med hensyn til i hvert fald at dokumentere den påstand, der bliver fremført i selve beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Nu vil jeg bede de to tilstedeværende socialdemokrater her i Folketingssalen om at koordinere synspunkterne. Jeg har hørt justitsministeren sige, at det her forslag har han hørt adskillige gange, og jeg hører fru Dorthe Bennedsen sige, at det er et hovsa-forslag.

Jeg ved ikke, hvem der vil svare, og hvad der er det rigtige socialdemokratiske svar, men jeg venter med spænding.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Det er da rigtigt, at Venstre har fremført det her før, men det, jeg refererede til, var, at når vi snakkede tal, facts, kendsgerninger, så svarer fru Inge Dahl-Sørensen mig – og jeg må gå ud fra, at fru Birthe Rønn Hornbech som medforlagsstiller også er enig i det synspunkt – at hun har bygget forslaget på en artikel og nogle tal fra Jyllands-Posten, hvor der blev citeret stigning og fald.

Det synes jeg er useriøst, fordi vi har den fuldstændig frie adgang til at få de rent faktuelle oplysninger på det her felt.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg synes i dette forslag som i det forrige, at det ville klæde regeringen og regeringens partier at lade være at putte med, at vi har forskellige holdninger. Det, det drejer sig om, er jo, at vi har en anden holdning til, hvor konsekvent en afsoning skal være.

Nu er hr. Jønke blevet nævnt mange gange. Jeg kan huske, jeg spurgte ministeren dengang, hvor meget udgang Jønke kunne få, og han kunne få udgang hver tredje dag. Så var det til sport, så var det til bodybuilding, og jeg ved ikke hvad.

Jeg synes ikke, det er rimeligt, at der er så mange muligheder, og det bliver vi bare ikke enige om. Uanset hvad der står i Jyllands-Posten, uanset hvad forskerne siger, og uanset hvad fru Dorte Bennedsen siger, så har vi en forskellig grundopfattelse af, hvordan afsoning skal finde sted.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 16. november 2000, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 17.21